

Брюксел, 18.11.2015 г.
COM(2015) 574 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

Оценка на напредъка на държавите членки по националните цели за енергийна ефективност за 2020 година и по прилагането на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност съгласно член 24, параграф 3 от същата директива

{SWD(2015) 245 final}

Съдържание

1. Въведение	3
2. Напредъкът към постигане на целта за енергийна ефективност на ЕС за 2020 г.	3
3. Национални цели	5
4. Тенденции в енергийното потребление и оценка на националните мерки по сектори	5
4.1. Промисленост	6
4.2. Жилищен сектор	7
4.3. Сектор на услугите	9
4.4. Публичен сектор	9
4.5. Транспортен сектор	10
4.6. Сектор за производство на енергия	11
4.7. Степен на транспониране на Директивата относно енергийната ефективност (ДЕЕ)...	13
4.8. Финансиране	14
4.9. Крайни икономии на енергия през 2016 г., които се изискват съгласно Директивата за енергийните услуги 2006/32/ЕО	15
5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ	15
Приложение I	19
Приложение II	17

1. ВЪВЕДЕНИЕ

В стратегията за енергиен съюз¹ се призовава за коренно преосмисляне на енергийната ефективност, за да се подходи към нея като към източник на енергия сама по себе си, която представлява величината на спестената енергия. Наблягането върху енергийната ефективност като начин за намаляване на търсенето на енергия е в изпълнение на целите за сигурност на доставките, конкурентоспособността и устойчивостта и води до икономии на разходи за потребителите и промишлеността.

В стратегията за енергиен съюз се потвърждава целта за подобряване на енергийната ефективност с 20 % до 2020 г., което означава с 1086 милиона тона нефтен еквивалент (Mtoe) по-малко за крайното енергийно потребление или с 1483 Mtoe по-малко за първичното енергийно потребление. Това е основата за постигане на напредък към намаление с поне 27 % до 2030 г., което следва да се преразгледа през 2020 г. с цел евентуално за 30 %.

През 2014 г. в съобщението си относно енергийната ефективност (COM(2014) 520 final) Комисията стигна до извода, че през 2020 г. ЕС ще постигне икономии на енергия в размер на приблизително 18—19 %. Оттогава насам държавите членки полагат по-ефективни усилия за прилагането на законодателството на ЕС за енергийна ефективност и определиха по-амбициозни цели за енергийна ефективност (сега за 2020 г. сумарно до 17,6 % икономии на първична енергия, докато предната година целите бяха сумарно само за 16,4 %). Въз основа на това Комисията запазва оптимизма си, че поставената цел от 20 % ще бъде постигната, при условие че съществуващото законодателство на ЕС изцяло се прилага, държавите членки подхождат по-амбициозно и условията за инвестиране в енергийната ефективност продължават да се подобряват в цяла Европа.

В настоящия доклад се дава оценка на постигнатия по отношение на тази цел напредък, както и по отношение на прилагането на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност. В него са включени някои препоръки за държавите членки², като той се основава на годишните доклади на държавите членки и на националните планове за действие в областта на енергийната ефективност. Настоящият доклад се придружава от работен документ на службите на Комисията³, в който е включено подробно описание на използваните показатели за изпълнението.

2. НАПРЕДЪКЪТ КЪМ ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛТА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ЕС ЗА 2020 Г.

Налице е значителен напредък в намаляването на енергийното потребление на равнището на ЕС. Като цяло, в периода 2005—2013 г. крайното енергийно потребление е намаляло със 7 %. За същия период първичното енергийно потребление е намаляло с

---

¹ COM (2015) 80 final.

² В съответствието с предвиденото в член 24, параграф 3 от Директива 2012/27/ЕО относно енергийната ефективност.

³ SWD(2015)245 final.

8 %, а предварителните оценки показват запазване на низходящата тенденция до 1516 Mtoe през 2014 г.⁴

Крайното енергийно потребление⁵ в ЕС-28 е намаляло от 1186 Mtoe през 2005 г. на 1102 Mtoe през 2012 г., но се е увеличило на 1105 Mtoe през 2013 г. Увеличението през 2013 г. е главно поради увеличението в Белгия, Чешката република, Германия, Ирландия, Франция, Унгария, Нидерландия, Австрия, Словакия и Обединеното кралство⁶.

- ✓ Енергийното потребление в **промишлеността** е намаляло в абсолютни стойности от 327 Mtoe през 2005 г. на 275 Mtoe през 2012 г. (16 %). Като цяло, икономическата криза, последиците от реструктурирането на европейските икономики и мерките за енергийна ефективност са допринесли значително за тази низходяща тенденция. Въпреки това енергийното потребление в промишлеността се е увеличило на 277 Mtoe през 2013 г. Това се дължи на увеличение в няколко от подсекторите на промишлеността, като най-голямо е увеличението с 6 % в миннодобивния сектор и в сектора за добив на инертни материали от кариери.
- ✓ През 2013 г. крайното енергийно потребление в **жилищния** сектор е намаляло с 3 % в сравнение с равнището от 2005 г.
- ✓ В сектора на **услугите** крайното енергийно потребление се е увеличило с 6 % през периода 2005—2013 г., но създадената в този сектор добавена стойност се е увеличила с 11 % през същия период, така че енергийната интензивност е подобрена.
- ✓ Крайното енергийно потребление в **транспорта** е намаляло с 6 % през този период. През 2013 г. транспортът е бил с най-голям дял в крайното енергийно потребление (32 %). След него се нареждат жилищният сектор с 27 %, промишлеността с 25 % и секторът на услугите с 14 %. Останалите 2 % се дължат на другите сектори.

Първичното енергийно потребление⁷ в ЕС-28 е намаляло от 1709 Mtoe през 2005 г. на 1567 Mtoe през 2013 г. Предварителните оценки показват, че и през 2014 г. първичното енергийно потребление продължава да спада до 1516 Mtoe⁸. Въпреки това през 2013 г. първичното енергийно потребление в Белгия, Дания, Германия, Естония, Франция, Полша, Португалия и Словакия се е увеличило в сравнение с това през 2012 г.

- ✓ Като цяло, намаляването на първичното енергийно потребление в ЕС-28 през периода 2005—2013 г. е главно поради спад в крайното енергийно потребление и е повлияно от структурната промяна в електроенергетиката към

---

⁴ Вж. Европейска агенция за околната среда (2015 г.): Тенденции и прогнози в Европа през 2015 г. (<http://www.eea.europa.eu>).

⁵ Крайното енергийно потребление представлява енергията, доставена на промишлеността, транспорта, домакинствата, сектора на услугите и селското стопанство, с изключение на доставките за сектора за преобразуване на енергия и и самата енергетиката.

⁶ Съгласно приложение XIV към Директивата относно енергийната ефективност (ДЕЕ) от държавите членки се изисква да разяснят в годишните си доклади причините за увеличаването на енергийното потребление по сектори, напр. икономически растеж, влияние на климата. Не всички държави членки обаче са предоставили информация за това.

⁷ В допълнение към крайното енергийно потребление първичното енергийно потребление включва и загубите по производството и преобразуването на енергия, потреблението в сектора за преобразуване на енергия и загубите по мрежата.

⁸ Вж. Европейска агенция за околната среда (2015 г.): Тенденции и прогнози в Европа през 2015 г. (<http://www.eea.europa.eu>).

производството на повече електроенергия от възобновяеми източници. Енергийното потребление в енергетиката е намаляло с 13 %, а загубите от разпределение през този период са спаднали с 8 %.

- ✓ Топлинната енергия, произведена от централи за КПТЕ в ЕС-28, е намаляла с 9 % — от 46 Mtoe през 2005 г. на 42 Mtoe през 2013 г.

3. НАЦИОНАЛНИ ЦЕЛИ

През 2013 г. държавите членки определиха национални индикативни цели за енергийна ефективност⁹. Впоследствие Австрия, България, Хърватия, Кипър, Гърция, Унгария, Италия, Словакия и Испания определиха по-амбициозни цели за **крайното** енергийно потребление в националните си планове за действие в областта на енергийната ефективност за 2014 г., като в тях се набляга върху по-голямото намаляване на търсенето в жилищния сектор, сектора на услугите, промишления и транспортния сектор. Единствено Малта и Полша уведомиха Комисията за по-малко амбициозни цели за крайното енергийно потребление. Целта е чрез повишаване на енергийната ефективност да се премахне връзката между енергийното потребление и икономическия растеж. В този контекст равнището на индикативните цели, определени от Хърватия, Кипър, Финландия, Гърция, Италия, Португалия и Румъния, не е достатъчно амбициозно, тъй като е предвидено крайното енергийно потребление да расте с по-висок темп от прогнозираното развитие на БВП през периода 2014—2020 г.¹⁰

По отношение на **първичното** енергийно потребление Кипър, Франция, Гърция, Унгария, Ирландия, Малта, Испания и Швеция определиха в своите национални планове за действие в областта на енергийната ефективност за 2014 г. по-амбициозни индикативни цели от първоначално предвидените. По-специално Австрия, Белгия, Франция, Германия, Малта, Нидерландия, Швеция и Обединеното кралство си поставиха амбициозни цели с оглед на очаквания растеж на БВП през периода 2014—2020 г. България, Хърватия и Словакия понижиха своето равнище на амбиция. В Хърватия, Финландия, Гърция и Румъния индикативните цели за първичното енергийно потребление за 2020 г. биха дали възможност за неговото увеличение с по-висок темп от очаквания среден растеж на техния БВП през периода 2014—2020 г.¹¹

Взети заедно, държавите членки не са си поставили достатъчно амбициозни национални индикативни цели за енергийната ефективност с оглед на общата цел от 20 % на равнището на ЕС. Сборът от националните индикативни цели отговаря на икономии на първична енергия в размер на 17, 6 % в сравнение с прогнозите за 2020 г. Въпреки че това представлява желано подобрене в сравнение с първия набор от нотифицирани цели, то все още не отговаря на целта на ЕС икономии да достигнат 20 % от първичното енергийно потребление спрямо прогнозите за 2020 г. Данните за напредъка напоследък подсказват обаче, че може да се направи по-оптимистично заключение.

4. ТЕНДЕНЦИИ В ЕНЕРГИЙНОТО ПОТРЕБЛЕНИЕ И ОЦЕНКА НА НАЦИОНАЛНИТЕ МЕРКИ ПО СЕКТОРИ

За да оцени напредъка на държавите членки по отношение на техните индикативни цели за енергийна ефективност, Комисията анализира техните национални планове за

⁹ Съгласно член 3 от Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност.

¹⁰ Подробният анализ може да бъде намерен на SWD(2015)245 final.

¹¹ Подробният анализ може да бъде намерен на SWD(2015)245 final.

действие за енергийна ефективност (НПДЕЕ), годишните доклади и набора от показатели, описани по-подробно в приложения работен документ на службите на Комисията¹². Анализът показва, че повечето държави членки са понижали крайното и първичното си енергийно потребление между 2005 г. и 2013 г. с по-висок темп от този, който ще им е необходим през периода 2005—2020 г., за да постигнат целите си за първичното и крайното енергийно потребление до 2020 г. Изключение правят Белгия, Естония, Франция, Германия, Нидерландия, Полша и Швеция (за първичното енергийно потребление) и Австрия, Белгия, Естония, Франция, Германия, Литва, Малта и Словакия (за крайното енергийно потребление)¹³.

Между 2005 г. и 2013 г. първичната енергийна интензивност¹⁴, осреднена за цялата икономика, е намаляла във всички държави членки с изключение на Естония.

4.1. Промисленост

Крайното енергийно потребление на промишлеността е намаляло в абсолютни стойности от 327 Мтое през 2005 г. на 277 Мтое през 2013 г. (-15 %). Този спад между 2008 г. и 2012 г. може да бъде обяснен с намаляването на промишлената дейност и промените в структурата на промишлеността. За тази положителна тенденция обаче са допринесли в най-голяма степен подобренията на енергийната ефективност, като това въздействие е почти три пъти по-голямо¹⁵.

Тъй като през следващите години в повечето държави членки се очаква икономически растеж, ще са необходими по-големи усилия, за да се гарантира премахването на връзката между енергийното потребление и икономическия растеж. Освен това пониските цени на петрола и природния газ могат да намалят стимула за инвестиции за енергийна ефективност в този сектор поради удължаването на срока на възвръщаемост.

Налице са значителни разлики по отношение на енергийната интензивност на промишлеността между държавите членки, като разликата между най-енергоемката държава членка — България, и най-малко енергоемките такива — Дания и Ирландия, е седем пъти. В периода 2005—2013 г. повечето държави членки са понижали

---

¹² SWD(2015)245 final.

¹³ Тъй като са налични само данните за 2013 г. в посоченото сравнение не може да се вземе предвид въздействието на наскоро въведените мерки за енергийна ефективност върху изпълнението на новите задължения съгласно ДЕЕ, нито въздействието на някои от наскоро приетите мерки по екопроектирането, енергийното етикетирание и Директивата за енергийните характеристики на сградите (2010/31/ЕС). Освен това посоченото сравнение не дава възможност да се направи окончателна оценка на това, дали държавите членки са на път да изпълнят индикативните си цели за енергийна ефективност за 2020 г. Това е така поради факта, че бъдещите последици (положителни или отрицателни) от промените в икономиката (напр. ръст/спад на икономическата дейност или преминаване от енергоемки промишлени отрасли към сектора на услугите), промените на цените на енергията, преминаването към друго гориво или променливите климатични условия не могат да бъдат предвидени до 2020 г. Вж.: Европейска агенция за околната среда (2014 г.): Тенденции и прогнози в Европа през 2014 г. (<http://www.eea.europa.eu/publications/trends-and-projections-in-europe-2014>) и Работен документ на службите на Комисията (2015)245 final.

¹⁴ Енергийната интензивност се определя като първичното енергийно потребление се раздели на БВП. Можете да намерите анализ на движещите сили за подобряване на енергийната интензивност в *Member States' Energy Dependence: An Indicator-Based Assessment* („Енергийна зависимост на държавите членки: оценка въз основа на показатели“), *ECFIN Occasional Papers 196*, ГД „Икономически и финансови въпроси“, юни 2014 г.

¹⁵ PwC/Fraunhofer ISI/TU Wien (2014 г.): Проучване за оценяване на настоящата политическа рамка за енергийна ефективност в ЕС и ориентиране относно възможните политики за реализиране на разходно ефективна енергийна ефективност/потенциал за икономии до 2020 г. и след това, фигура 18 (https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/2014_report_2020-2030_eu_policy_framework.pdf).

енергийната интензивност в секторите на промишлеността и строителството, като изключение правят Гърция, Унгария, Ирландия и Латвия.

Схемата за търговия с емисии (СТЕ) на ЕС е важна движеща сила за инвестиции за енергийна ефективност в енергоемките отрасли на промишлеността. Освен това повечето държави членки подпомагат енергийната ефективност на промишлеността чрез финансови стимули и данъчни мерки. Доброволните споразумения са друг често срещан инструмент на политиката в сектора на промишлеността. Девет държави членки са подписали такива споразумения с промишлени предприятия: Белгия, Дания, Финландия, Ирландия, Люксембург, Нидерландия, Португалия, Швеция и Обединеното кралство. Икономии на енергия в сектора на промишлеността се постигат и с помощта на пазарни инструменти — например чрез схема за бели сертификати в Италия и чрез схема за задължения за енергоспестяване в Дания.

Прилагането на член 8, параграф 4 от ДЕЕ, съгласно който се изисква след 2015 г. големите дружества да извършват енергийни одити, може да помогне на промишления сектор за определяне на разходно ефективни мерки за енергийна ефективност. Около половината от държавите членки обаче все още не са уведомили Комисията за транспониране на това изискване на ДЕЕ в националното законодателство; поради това Комисията започна процедури за нарушение срещу тези държави.

Държавите членки следва също така да разгледат своите политики спрямо малките и средните предприятия, за да се отстранят пазарните пречки и да им се предостави възможност да оползотворяват оставащия потенциал за енергийна ефективност.

4.2. Жилищен сектор

Крайното енергийно потребление в жилищния сектор е намаляло в абсолютни стойности от 306 Mtoe през 2005 г. на 296 Mtoe (-3 %) през 2013 г., въпреки че слабо се е повишило от 2012 г. до 2013 г. Общото намаление се дължи главно на мерките за енергийна ефективност и особено на тези във връзка с енергийното потребление за отопление¹⁶.

В периода между 2005 г. и 2013 г. енергийното потребление на квадратен метър е намаляло във всички държави членки, като изключение правят Италия, в която то се е увеличило с 10 %, и Естония, в която е останало непроменено¹⁷. По-ниското енергийно потребление на квадратен метър може да се обясни с по-строгите изисквания за енергийна ефективност за сградите, уредите и технологиите за отопление, отчасти поради постепенното прилагане на Директивата за енергийните характеристики на сградите.

Наскоро държавите членки подготвиха първата дългосрочна стратегия за саниране за целия си сграден фонд, която се изисква съгласно член 4 от ДЕЕ¹⁸. Въпреки че в някои от стратегиите липсва определена информация, например относно нежилищни сгради, инвестиционни разходи и източници на финансиране, очаква се качеството на

---

¹⁶ Вж. Odyssee-Mure <http://www.odyssee-mure.eu/publications/efficiency-by-sector/household/household-eu.pdf>.

¹⁷ Вж. база от данни Odyssee-Mure: <http://www.indicators.odyssee-mure.eu/online-indicators.html>. Увеличението в Италия е поради преразглеждането на потреблението на биомаси през последните години, съгласно Odyssee-Mure (2015 г.): Energy Efficiency Trends and Policies in Buildings („Тенденции в областта на енергийната ефективност и съответните политики в строителството“).

¹⁸ Дългосрочните стратегии на държавите членки за саниране са публикувани на <http://ec.europa.eu/energy/en/topics/energy-efficiency-directive/buildings-under-eed>.

дългосрочните стратегии за саниране да се подобри при следващата актуализация, която е планирана за 2017 г.

За да се подобри качеството на санирането, монтажниците и майсторите трябва да бъдат обучени и да се увеличат уменията им за прилагане на нови и по-ефективни технологии, които могат да заменят съществуващото оборудване и процеси в строителството и санирането. Още през 2013 г. и 2014 г. започна прилагането в 21 държави членки на националните квалификационни пътни карти и тези за обучение, разработени съгласно проекта на ЕС „Изграждане на умения“¹⁹. Освен това в НПДДЕ са описани други национални мерки за обучение, но са необходими по-нататъшни целенасочени усилия в тази област.

Енергийната ефективност в жилищния сектор се благоприятства от широк кръг действия на политиката, като например регулаторни и финансови/данъчни мерки, както и мерки за повишаване на информираността и осведомеността, доброволни споразумения, инвестиции в инфраструктурата (внедряване на интелигентни измервателни уреди), пазарни инструменти и други. Регулаторните мерки са свързани предимно с прилагането на Директивата за енергийните характеристики на сградите, включително минималните изисквания за енергийните характеристики и сертификати за нови и съществуващи сгради, проверки на водогрейни котли и климатични инсталации, както и на Директивата за екопроектирането, включително норми за енергийна ефективност на уреди и оборудване.

Финансовите и данъчните мерки, които спомагат за подобряване на енергийната ефективност, включват предоставянето на безвъзмездни средства и субсидии. Няколко държави членки (Франция, Германия, Гърция, Нидерландия и Португалия) предлагат програми за кредитиране. Дания, Финландия, Франция, Германия, Гърция, Италия, Нидерландия и Португалия са съобщили за данъчни облекчения във връзка с подобряването на енергийната ефективност на домакинствата. Шест държави членки (Австрия, Дания, Естония, Германия, Нидерландия и Швеция) са въвели данъци върху енергийното потребление, които имат за цел да доведат до промени в поведението и инвестициите в областта на енергийната ефективност. В Австрия, Кипър, Дания, Финландия, Франция, Гърция, Ирландия, Латвия, Малта и Обединеното кралство са въведени интелигентни измервателни уреди за битовите клиенти.

Схемите за задължения за енергийна ефективност са насочени главно към жилищния сектор с оглед постигане на годишни икономии на енергия в крайното потребление в размер на 1,5 %, както се изисква съгласно член 7 от ДДЕ. Общо 16 държави са приели или планират да приемат схема за задължения за енергийна ефективност. Повечето държави членки са избрали да прилагат допустимите изключения, така че да достигнат максимално допустимото намаление от 25 % (с изключение на Дания, Португалия и Швеция)²⁰. Това намалява размера на икономии на енергия, които ще бъдат постигнати до 2020 г. Комисията отчита също така незадоволителното прилагане на този член в някои държави, тъй като много държави членки разчитат на стари мерки, бави се въвеждането на нотифицираните мерки, очакваните икономии са надценени или припокриването на ефектите от различните политики не е взето под внимание по

---

¹⁹ Вж. www.buildupskills.eu.

²⁰ По ДДЕ се допускат някои изключения — за понижаване на изисквания размер от 1,5 % годишни икономии на енергия в крайното потребление, за изключване на енергията, използвана при промишлени дейности, включени в Приложение 1 към Директива 2003/87/ЕО, от изчисляването на базовата стойност, за отчитане на икономии в резултат на ранни действия или тези в сектора за преобразуване, разпределение и пренос на енергия съгласно член 7, параграф 2 от ДДЕ.

правилния начин. Поради това Комисията ще следи отблизо по-нататъшното прилагане на този член.

Необходимо е държавите членки да информират по-добре потребителите за възможностите за енергийна ефективност и да продължат да подобряват условията за инвестиране за частните потребители, за да се ускорят много ниските към момента темпове на саниране на наличния сграден фонд в Европа. В този сектор са необходими целенасочени мерки, тъй като домакинствата са по-малко чувствителни към покачващите се цени на енергията, отколкото например енергоемките промишлени отрасли. Освен това са необходими по-целенасочени мерки по отношение на уязвимите потребители за ефективно справяне с енергийната бедност и за повишаване на стандарта на живот — например безлихвените заеми и решаването на т.нар. дилема наемател—наемодател биха били полезни мерки.

4.3. Сектор на услугите

Крайното енергийно потребление в сектора на услугите се е повишило в абсолютни стойности от 144 Mtoe през 2005 г. на 153 Mtoe през 2013 г. (6 %). Енергийното потребление обаче е нараствало по-бавно от добавената стойност през същия период (11 %). Като цяло, през периода 2005—2013 г. енергийната интензивност на сектора на услугите в ЕС (нормализирана с отоплителните денградуси) е намаляла с 4 %, главно в Австрия (20 %), Унгария (26 %), Ирландия (37 %) и Португалия (21 %), което е много положителна тенденция. В България, Хърватия, Финландия, Гърция, Италия, Люксембург и Испания обаче енергийната интензивност през 2013 г. се е увеличила в сравнение с равнищата от 2005 г.

Повечето от регулаторните мерки, които се прилагат в жилищния сектор, се прилагат и в сектора на услугите.

Тъй като се очаква секторът на услугите да се разраства, държавите членки ще трябва да продължат да се справят с породените от това предизвикателства, като предприемат подходящи мерки, за да се запази положителната тенденция на намаляване на енергийната интензивност в сектора в целия Европейски съюз.

4.4. Публичен сектор

Съгласно член 5, параграф 1 от ДЕЕ от държавите членки се изисква да санират 3 % от разгънатата застроена площ на отопляваните и охлаждаемите сгради, притежавани и използвани от централната администрация, или да се постигнат равностойни на тези икономии за година. 18 от държавите членки ще изпълнят изискванията на член 5 чрез алтернативни мерки (като например мерки, които създават стимули за обитателите да променят поведението си); останалите са избрали стандартния подход за саниране на 3 % от разгънатата застроена площ. Държавите членки са длъжни да посочват в годишните си доклади пълната разгъната застроена площ на сградите, които не отговарят на изискванията на член 5, параграф 1 от ДЕЕ, и санираната разгъната застроена площ или размера на икономии на енергия, постигнат съгласно член 5, параграф 1 и член 5, параграф 6 от ДЕЕ, през предходната година. Повечето държави членки са предоставили известна информация за това в годишните си доклади за 2015 г.; Гърция, Франция, Унгария, Нидерландия и Словения не са предоставили информация по въпроса²¹. В повечето случаи са предоставени данни относно пълната разгъната застроена площ на сградите, които не отговарят на изискванията за

---

²¹ Вж. <http://ec.europa.eu/energy/en/topics/energy-efficiency/energy-efficiency-directive/national-energy-efficiency-action-plans>.

енергийните характеристики по член 5, но в повечето годишни доклади липсват или са неясни задължителните от 1 януари 2014 г. данни за икономите, постигнати чрез саниране (или алтернативни мерки) на сградите, притежавани от централната администрация. Ето защо все още не е възможно да се направи оценка на това, дали държавите членки са изпълнили задълженията си през 2014 г. в съответствие с член 5 от ДЕЕ, но Комисията ще следи отблизо за правилното прилагане.

Съгласно член 6 от ДЕЕ държавите членки трябва да направят необходимото централната администрация да закупува само продукти, услуги и сгради с високи показатели за енергийна ефективност. Всички държави членки са представили необходимите мерки, за да гарантират изпълнението на това изискване, но в НПДЕЕ на Белгия, Италия и Испания липсват мерки за насърчаване на други публични органи да действат по същия начин. Комисията започна проучване с цел да се направи оценка на ефективността на тази разпоредба. Междинните резултати показват, че изискванията за енергийна ефективност в обществените поръчки не се разбират напълно от всички служители по възлагане на обществени поръчки и че транспонирането на изискванията на член 6 от ДЕЕ все още не е завършено в някои държави. Според държавите членки други пречки за това са: липсата в органите на умения и практическо ноу-хау относно енергийно ефективните обществени поръчки; липсата на ясни насоки и недостигът на практически инструменти, както и неясните критерии за оценка на обществените поръчки. Поради това Комисията ще търси начини в по-голяма степен да съдейства на държавите членки при прилагането на тази разпоредба.

4.5. Транспортен сектор

Крайното енергийно потребление в транспортния сектор²² на ЕС-28 е намаляло от 370 Mtoe през 2005 г. на 349 Mtoe през 2013 г. (-6 %). Това включва увеличение с 4 % през периода 2005—2007 г., последвано обаче от бърз спад (-9 % за периода 2007—2013 г.).

Преценява се, че около 40 % от спада през периода 2007—2013 г. е в резултат на икономическата криза, със стабилизация на превоза на пътници и спад в превоза на товари. Останалите 60 % се дължат главно на подобрената енергийна ефективност на пътническите автомобили под налягането на по-строгите стандарти за CO₂ и целенасочените политики в областта на транспорта в държавите членки (които в някои случаи са били нотифицирани и като мерки в областта на транспорта съгласно член 7 от ДЕЕ за намаляване на крайното енергийно потребление)²³.

Най-големите намаления в крайното енергийно потребление в транспортния сектор през периода 2005—2013 г. са регистрирани в Гърция, Ирландия и Испания. Потреблението се е увеличило слабо в Хърватия, Финландия и Германия, а значително увеличение е отчетено в Литва, Малта, Полша, Румъния, Словакия и Словения²⁴.

---

²² С изключение на тръбопроводния транспорт.

²³ Odyssee-Mure (2015): Trends and policies for energy savings and emissions in transport („Тенденции и политики за икономии на енергия и емисии в транспорта“) (достъпно на: <http://www.odyssee-mure.eu/publications/br/energy-efficiency-in-transport.html>).

²⁴ По голямата част от увеличението се дължи на сектора на автомобилния транспорт. Сравнението между държавите членки трябва да се извършва внимателно, тъй като крайното енергийно потребление се определя въз основа на продадените, а не на използваните горива на територията на дадена държава. Ето защо се вземат предвид фактори, различни от енергийната ефективност — напр. степента, в която дадена държава членка е „транзитна държава“ за автомобилния транспорт или авиационен център. На този етап не са налични официални статистически данни (напр. относно разделянето на окончателно

През 2013 г. делът на колективните превози на пътници се е увеличил в половината от държавите членки: Австрия, Белгия, Хърватия, Чешката република, Финландия, Гърция, Унгария, Люксембург, Нидерландия, Обединеното кралство, Португалия, Словения, Испания и Швеция. В останалите държавите членки се е увеличил делът на пътническите автомобили²⁵. По отношение на превоза на товари, през 2013 г. в Австрия, Белгия, Дания, Финландия, Германия, Италия, Нидерландия, Португалия, Румъния, Швеция и Обединеното кралство делът на железопътния транспорт и на превоза на товари по вътрешни водни пътища се е увеличил в сравнение с равнищата от 2005 г.

Държавите членки подкрепят ефективността както в частния, така и в обществения транспорт чрез подобряване на ефективността на превозните средства и намаляване на емисиите на CO₂ в съответствие със стандартите на ЕС за CO₂, чрез преминаването към по-щадящи околната среда средства за транспорт (напр. железопътен транспорт или други средства за обществен транспорт), чрез информация за потребителите и чрез поведенчески мерки.

По отношение на обществения транспорт, България, Чешката република, Дания, Франция, Италия, Латвия, Португалия, Швеция и Обединеното кралство са докладвали в своите НПДДЕ мерки, насочени към железопътния транспорт. В Дания са въведени изисквания за енергийна ефективност за такситата. Разширяване на транспортната мрежа на метрото е докладвано от България, Чешката република, Дания, Гърция и Италия. Белгия, Ирландия и Португалия докладват, че насърчават преминаването към други видове транспорт, и по-специално към обществения транспорт, колоезденето или ходенето пеша. Мерките в сектора на частния транспорт включват подобряване на ефективността на автомобилния парк, подкрепа за използването на електрически автомобили, автомобили, задвижвани с водородно гориво, или автомобили с по-висока горивна ефективност, изграждане на велосипедни алеи и т.н. Финансови стимули за закупуване на енергийно ефективни превозни средства се предоставят от Хърватия, Люксембург и Испания (за електрически автомобили), както и в Нидерландия, а в Дания се предлагат данъчни стимули за собствениците на електрически автомобили и автомобили, задвижвани с водородно гориво, а също и за собственици, които преминават към превозни средства с по-нисък разход на гориво. Поведенчески мерки се упоменават и за Финландия, Нидерландия (обучение на водачите на МПС) и Обединеното кралство. Във Франция също е планирано преминаване в превоза на товари чрез по-щадящи околната среда видове транспорт като железопътен, морски и по вътрешни водни пътища.

4.6. Сектор за производство на енергия

Понижаването на първичното енергийно потребление през последните няколко години се дължи на спада в крайното енергийно потребление, прилагането на схемата на ЕС за търговия с емисии и структурната промяна в сектора за производство на електроенергия. По-специално през последните години са реализирани структурни промени в производството на електроенергия от нарастващото използване на възобновяеми източници вместо топлоелектрически централи (ТЕЦ).

енергийно потребление между превоза на пътници и на товари) за предоставяне на значими показатели за енергийна интензивност, но в бъдеще ще продължат проучванията относно наличието на данни.

²⁵ Няма налични данни за Кипър и Малта.

Ефективността в сектора за производство на енергия е от ключово значение за постигане на целите за енергийна ефективност за 2020 г. Енергийната ефективност в сектора за производство на енергия допринася в голяма степен за сигурността на доставките и за декарбонизацията. Наред с схемата на ЕС за търговия с емисии целенасочените политики за енергийна ефективност могат да увеличат енергийната ефективност в този сектор — например чрез повишаване на дела на произведената топлинна и електрическа енергия от централите за високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия (КПТЕ), централното отопление и охлаждане, както и на възобновяемите източници на енергия.

През последните години държавите членки увеличиха усилията си по отношение на енергията от възобновяеми източници. През 2013 г. общият дял на енергията от възобновяеми източници в ЕС достигна 15 %, а за 2014 г. този дял се оценява на 15,3 %. Това допринесе за намаляването на първичното енергийно потребление, тъй като за повечето възобновяеми енергийни източници ефективността на преобразуване е 100 %²⁶.

Съгласно член 24, параграф 6 от ДЕЕ от държавите членки се изисква да предоставят информация за произведената от ТЕЦ електрическа и топлинна енергия, и по-специално от централите за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия (КПТЕ). За ЕС-28, топлинната енергия, произведена от КПТЕ, е намаляла с 9 % — от 46 Мтое през 2005 г. на 42 Мтое през 2013 г. Предвид ползите за ефективността и приноса към промишлената производителност, са необходими допълнителни усилия от страна на държавите членки за увеличаване на този дял, и особено на централите за високоефективно КПТЕ.

В член 14 от ДЕЕ се определя рамка, която да привлече инвестиции за ефективно централно отопление и охлаждане. При девет от държавите членки се наблюдава положителна тенденция, като изходящата преобразувана енергия от топлофикационните централи се е увеличил, осреднено за периода 2005—2013 г. В останалите 12 държави членки²⁷ с топлофикация обаче се наблюдава низходяща тенденция. Следователно, за да се използва напълно потенциалът за енергийна ефективност в сектора за производство на енергия, от голямо значение са пълното прилагане на член 14 и подробните оценки, които държавите членки трябва да изготвят до края на 2015 г. (като анализират своя потенциал за прилагане на високоефективно КПТЕ и ефективно централно отопление и охлаждане).

---

²⁶ Вж. „Доклад за напредъка в областта на енергията от възобновяеми източници“, COM(2015) 293 final.

²⁷ Няма налични данни за Кипър, Гърция, Ирландия, Италия, Малта, Португалия и Испания.

Карта 1: Положителни примери в държавите членки

Някои държави членки са заложили амбициозните си национални цели за енергийна ефективност във всеобхватни дългосрочни стратегии като *Националният план за действие за енергийната ефективност на Германия* или наскоро приетия законопроект относно енергийния преход (*transition énergétique*) във Франция.

- Създаденият в Полша *Национален фонд за опазване на околната среда* подкрепя успешно много проекти за енергийна ефективност в различни сектори и включва аспекти на обучението и участието на местни и регионални органи, което спомага за получаването на широка подкрепа за действията за енергийна ефективност на всички равнища.
- За да се справи с енергийната бедност, през последните години Румъния изпълнява „Програма за подобряване на енергийната ефективност в домакинства и общности с нисък доход“. Това е помогнало на около 160 000 души в Румъния да живеят в енергийно по-ефективни жилищни блокове, с по-ниски сметки за отопление. В Ирландия е въведена подобна програма, наречена „Енергийно по-ефективни и по-топли домове“.
- Много държави членки прилагат успешни стратегии, по-специално за намаляване на тяхното първично енергийно потребление: Малта подобрява електроцентралите си и инвестира в нови ефективни производствени мощности; чрез стратегията си за отопление британското правителство подкрепя въвеждането на топлофикация в градовете, които в момента не разполагат с такава; Италия, Белия и Германия са разработили широкообхватни схеми за подкрепа за високоэффективно КИТЕ.
- В Белгия, Дания, Финландия, Ирландия, Люксембург, Нидерландия, Португалия, Швеция и Обединеното кралство вече действат доброволни споразумения за енергийна ефективност с цел намаляване на енергийното потребление и увеличаване на конкурентоспособността в промишления сектор. Австрия е создала успешен „Клъстер за екологосъобразно строителство“ (*Green Building Cluster*) с оглед увеличаване на продуктивността, конкурентоспособността и иновациите за дружествата в строителния сектор в Долна Австрия. В Швеция например дружествата могат да бъдат освободени от данък върху електроенергията за срок от пет години, ако участват в доброволни схеми, в рамките на които от тях се изисква да провеждат енергиен одит, да прилагат система за енергийно управление и да изпълняват мерките, определени при одита, с по-малък от три години срок на погасяване на разходите по тях.
- България, Чешката република, Дания, Франция, Италия, Латвия, Португалия, Швеция и Обединеното кралство вече са докладвали мерки, които са насочени например към железопътния транспорт — за подобряване на железопътната инфраструктура, електрифициране на железопътните линии и увеличаване използването на пътническия железопътен транспорт.

4.7. Степен на транспониране на Директивата относно енергийната ефективност (ДЕЕ)

Правното транспониране на ДЕЕ все още не е приключило в много държави членки, което не позволява на някои от тях да постигнат индикативните си национални цели за 2020 г., пречи на правилното развитие на пазара за енергийна ефективност и не дава възможност на потребителите и на участниците на пазара да се възползват напълно от ползите от енергийната ефективност. Цялостното и правилно прилагане на съществуващата законодателна рамка за енергийната ефективност е ключ към постигане на целите на ЕС-28 в областта на енергетиката и климата за 2020 г. С оглед на това Комисията започна процедури за нарушения, за да гарантира пълното и правилно транспониране. Необходими са по-големи усилия във връзка с това.

Досега Комисията е изпратила 27 официални уведомителни писма и 20 мотивирани становища до държавите членки за това, че не са уведомили Комисията за цялото

национално законодателство, което е необходимо, за да се транспонират всички изисквания по ДЕЕ. Освен това Комисията е установила двустранни контакти с всички 28 държави членки, с искане да ѝ се предостави достатъчно информация относно прилагането на член 7 от ДЕЕ.

4.8. Финансиране

Пазарът за енергийна ефективност има голям инвестиционен потенциал, но все още е малък, разпокъсан, (считан за) рисков и се разчита предимно на преки или косвени субсидии (по-специално по отношение на основното саниране на сградите или ако срокът на възвращаемост на инвестициите за ефективност надхвърля три години).

Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) са най-големият източник за финансиране от ЕС в тази област. В последната многогодишна финансова рамка (2007—2013 г.) ЕС разпредели около 6,1 млрд. евро (2 % от всички средства по Европейския фонд за регионално развитие/Кохезионния фонд) за приоритетната тема „Енергийна ефективност, комбинирано производство на енергия, енергийно управление“. Повече от половината от финансирането от ЕС (3,4 млрд. евро) е предназначено за повишаване на енергийната ефективност в обществените и жилищните сгради. През периода 2007—2013 г. 90 % от помощта от ЕСИФ за енергийната ефективност е под формата на безвъзмездни средства, като размерът на заемите представлява само 8 % от оказваната от ЕС подкрепа.

Енергийната ефективност е с голям дял и във финансирането, предоставено за финансовия период 2014—2020 г. Съгласно разчетите, от общата сума от 45 млрд. евро 13,3 млрд. евро ще бъдат използвани за подпомагане на енергийната ефективност в обществени и жилищни сгради, което ще помогне на почти 1 млн. домакинства. Освен това 3,4 млрд. евро ще бъдат отпуснати за подпомагане на енергийната ефективност в предприятията, като акцентът ще е върху малките и средните предприятия, което ще доведе до подобряване на енергийните характеристики на над 50 000 дружества. За усвояването на тези средства обаче ще се изисква висококачествени проекти и мобилизирането на частни финансови средства, за да се отговори на нуждата от инвестиции за енергийна ефективност (над 100 млрд. евро годишно²⁸). Поради това ЕСИФ представя едно ново виждане: Безвъзмездни средства следва да се използват единствено за покриване на недостига от финансиране, т.е. на инвестиционните разходи по даден проект, които не могат да бъдат покрити от очакваните икономии на енергия в рамките на разумен срок, или за справяне със социални проблеми — например енергийната бедност. Вместо безвъзмездни средства следва да се използват финансови инструменти, за да се намалят разходите за финансиране на проекти, за които има изгледи да се получат банкови кредити. Публичните и частните фондове трябва да работят заедно — да привличат частен капитал и да предоставят повече и по-големи инвестиции за енергийна ефективност²⁹. През периода 2014—2020 г. ЕС има за цел да удвои използването на финансови инструменти под формата на заеми, гаранции или собствен капитал. Очаква се тази промяна да насърчи частното финансиране и да помогне на малките проекти, които са преобладаващите в сферата на енергийната ефективност.

---

²⁸ Вж. www.eefig.eu.

²⁹ Безвъзмездни средства следва да се използват единствено когато не е възможно търговско финансиране (за групи с ниски доходи, социални жилища, енергийна бедност). Безвъзмездните средства следва да се съчетават с търговското финансиране, така че крайните финансови продукти да са привлекателни за пазара.

Освен това създаването през 2015 г. на Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ) предоставя на държавите членки и организаторите на проекти допълнително финансиране за разгръщане на мащаба и съгласуване на схемите за енергийна ефективност (включително тези, съфинансирани от ЕФСИ) — по-специално чрез обединяване на проекти в рамките на по-големи инвестиционни операции.

Подобрена е общата пазарна рамка за потребителските кредити и ипотечи, но все още не са решени основните проблеми, свързани с финансирането за енергийна ефективност. В ЕС инвестирането е повлияно от макроикономическите условия и политиката на Европейската централна банка (ЕЦБ) за ниски лихвени проценти. Тъй като повечето от европейските банки не предлагат специални продукти за инвестиции за енергийна ефективност, може да се приеме, че лихвените проценти, прилагани за заеми, с които се финансират и мерки за енергийна ефективност, следват низходящата тенденция на банковите лихвени проценти съгласно определеното от ЕЦБ. Така например последната статистическа информация на ЕЦБ показва, че лихвените проценти по заемите за домакинствата за потребление (с обезпечение и/или гаранция) през август 2015 г. са в диапазона 3,30—4,53 % (в зависимост от това дали лихвеният процент е плаващ или фиксиран). Тези проценти са се понижали с около 22 % през последната година. Налице е липса на доверие в пазара в разгръщането на мащаба на инвестициите за енергийна ефективност като специфичен „клас активи“. Такива инвестиции и тяхното финансиране трябва да почиват на по-широки основи, включително на „освободен“ паричен поток на операторите (поради по-ниските разходи за енергия) и повишената стойност на активите (поради по-високите енергийни характеристики), както и да бъдат подкрепени от предвидима дългосрочна инвестиционна рамка.

4.9. Крайни икономии на енергия през 2016 г., изисквани съгласно Директивата за енергийните услуги 2006/32/ЕО

Съгласно Директива 2006/32/ЕО от държавите членки се изисква да определят — и да се стремят да постигнат — национална индикативна цел за икономии на енергия от поне 9 % крайни икономии на енергия през 2016 г. Повечето от разпоредбите в посочената директива са заменени от по-точни разпоредби в ДЕЕ. Въпреки това изискванията, свързани с целта от 9 %, няма да бъдат заменени до 2017 г. Поради това от държавите членки се изисква да предоставят информацията относно целта си за икономии за 2016 г. в своите НПДДЕ за 2014 г.: 19 от държавите членки твърдят, че изискваните икономии ще бъдат постигнати до 2016 г.; от НПДДЕ на 7 от държавите членки не става ясно дали целта за икономии ще бъде постигната³⁰.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Докладът показва, че държавите членки са въвели, в допълнение към набора от мерки на политиката на ЕС (напр. екопроектиране, етикетиране, схема на ЕС за търговия с емисии, норми за автомобилите), мерки за енергийна ефективност в промишлеността, жилищния сектор, сектора на услугите, транспортния сектор и сектора за производство на енергия. НПДДЕ показват, че повечето държави членки са увеличили усилията си или са засилили съществуващите мерки за енергийна ефективност, или са въвели нови такива.

---

³⁰ Окончателните НПДДЕ на Унгария и Румъния са нотифицирани едва през 2015 г. Поради това все още не е направен подробен анализ.

Като се има предвид, че ЕС—28 трябва да намаляват първичното енергийно потребление средно с 11,9 Mtoe (2,7 Mtoe изразено в крайно енергийно потребление) годишно от равнището през 2013 г. за постигане на целите си за 2020 г., може да се направи заключението, че независимо от постиженията през предходните години са необходими допълнителни усилия, по-специално в сградовия сектор, транспорта и производството на енергия. Показателите за изпълнението през периода 2005—2013 г., използвани в настоящия доклад, за да се анализира напредъкът относно енергийната ефективност, показват големи различия между държавите членки, но въпреки това повечето от тях са подобрени на европейско равнище. Основните изключения са увеличението на крайното енергийно потребление от 2012 г. до 2013 г. и намаляването на произведената топлинна енергия от централите за КПТЕ между 2005 г. и 2013 г.

Въпреки че някои държави членки неотдавна увеличиха своите индикативни цели за енергийна ефективност, изразени в **първичното енергийно потребление** (на общо 17,6 %, взети заедно), ЕС-28 остават, като цяло, под изискваното равнище от 20 %. За да покрият оставащата разлика до целта за 2020 г., изразена в първичното енергийно потребление, държавите членки следва да ускорят усилията си за постигане на своите национални цели за енергийна ефективност за 2020 г. или да ги преизпълнят. Следва да се отбележи, че някои държави членки — Австрия, Белгия, Франция, Германия, Малта, Нидерландия, Швеция и Обединеното кралство — вече си поставиха особено амбициозни цели. За Хърватия, Финландия, Гърция и Румъния, които са си поставили не достатъчно амбициозни цели за 2020 г. с оглед на очаквания растеж на БВП през периода 2014—2020 г., биха могло да е от полза да оценят наново как повишеното равнище на енергийна ефективност може да увеличи сигурността на доставките, конкурентоспособността и устойчивостта.

Много държави членки прилагат успешни стратегии за намаляване на първичното си енергийно потребление. Въпреки това, за да изпълнят своите индикативни цели за първично енергийно потребление до 2020 г., Белгия, Естония, Франция, Германия, Нидерландия, Полша и Швеция ще трябва да намаляват първичното си енергийно потребление с по-висок темп през периода 2014—2020 г., отколкото през периода 2005—2013 г.

По отношение на **крайното енергийно потребление** анализът в настоящия доклад показва низходяща тенденция в повечето държави членки след 2005 г. Освен политиките за енергийна ефективност за тази тенденция е допринесла, разбира се, и икономическата криза. Австрия, Белгия, Естония, Франция, Германия, Литва, Малта и Словакия са си поставили цели за крайното енергийно потребление през 2020 г., изискващи намаляване на крайното енергийно потребление през периода 2014—2020 г. с по-висок темп, отколкото е постигнат през периода 2005—2013 г. Постигането на целите на тези държави ще зависи от усиленото прилагане на схемите за задължения по член 7 от ДЕЕ или алтернативни мерки, които дават възможност на потребителите да пестят крайна енергия и пари в краткосрочен и дългосрочен план.

При разглеждането на отделните сектори на равнището на държавите членки общата положителна тенденция в крайното енергийно потребление на **промишлеността** в повечето държави членки е окуражаваща. По отношение на енергийната интензивност обаче, разликата между държавите членки с най-високата и най-ниската енергийна интензивност на промишлеността е седем пъти. Кипър, Ирландия, Гърция, Унгария и Латвия биха могли да се възползват от положителните примери в други държави членки, за да обърнат тенденцията към нарастване на крайната енергийна интензивност в тяхната промишленост.

В жилищния сектор в повечето държави членки търсенето на енергия през последните години е намаляло чрез прилагането на мерки за енергийна ефективност, насочени към този сектор. Това помага на домакинствата да постигат същото ниво на комфорт с по-ниски сметки. Обръщането в политиката на по-голямо значение на намаляването на енергийното потребление в жилищния сектор може да бъде от полза за потребителите в Белгия, Естония, Италия, Латвия, Малта, Полша, Румъния и Словения, където средното енергийно потребление на глава от населението се е увеличило през последните години. По принцип, за да се даде възможност на потребителите да намалят енергийното си потребление, всички държави членки трябва да ги информират по-добре за възможностите за енергийна ефективност и да продължат да подобряват условията за инвестиране, за да се ускори много ниският понастоящем темп на саниране на съществуващия сграден фонд в Европа. Освен това са необходими целенасочени мерки за потребителите с оглед на ефективно справяне с енергийната бедност.

Тъй като се очаква секторът на **услугите** да се разраства, целенасочените мерки за енергийна ефективност биха могли да спомогнат да се компенсира увеличението на крайното енергийно потребление в този сектор и да се запази положителната тенденция в сектора към намаляване на енергийната интензивност на равнището на ЕС. По-специално Кипър, Белгия, Финландия, Франция, Гърция, Италия, Люксембург и Испания биха могли да се опитат да въведат нови или да засилят съществуващите подходящи мерки, за да противодействат на увеличението напоследък на енергийната интензивност в сектора им на услугите.

Тенденцията към по-широко използване на колективния превоз на пътници и увеличаване на дела на железопътните и вътрешните водни пътища в товарните превози трябва да се подкрепя чрез допълнителни усилия в **транспортния сектор**. Въпреки напредъка напоследък по отношение на енергийната ефективност и намаляването на търсенето на енергия в транспорта, общият голям дял на транспортния сектор в крайното енергийно потребление на равнището на ЕС-28 налага допълнителни действия за енергийна ефективност с оглед постигане на целите за 2020 г. Поради това Комисията препоръчва на държавите членки енергично да изпълняват свързаните с транспорта мерки, посочени в техните НПДЕЕ, и да предприемат по-нататъшни действия за намаляване на енергийното потребление в транспортния сектор. Действията на държавите членки за насърчаване на използването на алтернативни горива и съответни превозни средства/кораби, както и за изграждането на свързаната с тях инфраструктура (като спазват изискванията съгласно Директива 2014/14/ЕС) следва допълнително да спомогат за подобряване на енергийната ефективност в транспорта. В пътната карта за енергийния съюз Комисията обяви, че ще изготви съобщение относно действията, необходими за намаляване на въглеродните емисии на транспортния сектор, и ще продължи да допълва усилията на държавите членки.

Общо взето, държавите членки трябва да увеличат усилията си за енергийна ефективност, за да постигнат своите индикативни цели до 2020 г. или дори да ги преизпълнят, за да гарантират че Европейският съюз ще постигне целта си за намаление с 20 % до 2020 г. Това подчертава нуждата от пълно прилагане на европейската законодателна рамка за енергийна ефективност. Това дава възможност за развитието на пазара за услуги за енергийна ефективност и премахването на съществуващите за пазара пречки за инвестиции за енергийна ефективност. Прилагането на законодателната рамка, отнасяща се за намаляването на парниковите газове — например в сектора извън СТЕ, или наскоро приетият резерв за стабилност на

пазара за сектора на СТЕ са също от ключово значение, тъй като двете области на политиката са взаимосвързани и взаимно се усилват.

С оглед на целите за 2030 г., през 2016 г. Комисията ще изготви оценка за това, как рамката за енергийна ефективност може да бъде допълнително подобрена, като за основа послужи вече преразгледаната рамка за ефективност на продуктите и се вземе предвид значителният принос на: i) Директивата за енергийните характеристики на сградите и; ii) Директивата относно енергийна ефективност (и по-специално член 7 от нея). Този преглед следва да помогне на всички заинтересовани страни (национална администрация, областни и местни органи, дружества за енергийна ефективност, финансови институции, потребители и т.н.) да използват потенциала за рентабилни икономии на енергия в дългосрочен план с оглед на целите на ЕС във връзка с климата и енергетиката за 2030 г. и 2050 г.

Комисията ще продължи да следи отблизо напредъка на държавите членки по отношение на техните индикативни национални цели за енергийна ефективност за 2020 г. и прилагането на ДЕЕ, а също така ще актуализира ежегодно своята оценка като част от доклада за състоянието на енергийния съюз.

Комисията приканва Европейския парламент и Съвета да изразят становище относно настоящата оценка.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Таблица 1. Индикативна национална цел за енергийна ефективност за 2020 г.

Държава членка	Абсолютна стойност на енергийното потребление през 2020 г. [в Mtoe], обявена от държавите членки през 2013 г., в НПДДЕ за 2014 г. или в отделно уведомление до Европейската комисия през 2015 г.	
	ПЪРВИЧНО енергийно потребление	КРАЙНО енергийно потребление
Австрия	31, 5	25, 1
Белгия	43, 7	32, 5
България	16, 9	8, 6
Хърватия	11, 5	7, 0
Кипър	2, 2	1, 8
Чешка република	39, 6	25, 3
Дания	17, 8	14, 8
Естония	6, 5	2, 8
Финландия	35, 9	26, 7
Франция	219, 9	131, 4
Германия	276, 6	194, 3
Гърция	24, 7	18, 4
Унгария	24, 1	14, 4
Ирландия	13, 9	11, 7
Италия	158, 0	124, 0
Латвия	5, 4	4, 5
Литва	6, 5	4, 3
Люксембург	4, 5	4, 2
Малта	0, 7	0, 5
Нидерландия	60, 7	52, 2
Полша	96, 4	71, 6
Португалия	22, 5	17, 4
Румъния	43, 0	30, 3
Словакия	16, 4	9, 0
Словения	7, 3	5, 1
Испания	119, 8	80, 1
Швеция	43, 4	30, 3
Обединеното кралство	177, 6	129, 2
Сбор от индикативните цели на ЕС-28	1526, 9	1077, 5
Цели на ЕС-28 за 2020 г.	1483	1086

Състояние към: 7.10.2015 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Таблица 2. Общ преглед на показателите

	Равнище на амбиция за 2020 г.		Тенденция за постигане на целта за 2020 г.		Краткосрочна тенденция		Интензивност за цялата икономика	Промишленост	Домакинства		Сектор на услугите	Транспорт			Производство на енергия		
	Равнище на амбиция за целта за първичното енергийно потребление (ПЕП) за 2020 г. в сравнение с прогнозите за БВП за периода 2014—2020 г.	Равнище на амбиция за целта за крайното енергийно потребление (КЕП) за 2020 г. в сравнение с прогнозите за БВП за периода 2014—2020 г.	Тенденция за ПЕП за периода 2005—2013 г. в сравнение с тенденцията за ПЕП за периода 2005—2020 г. за постигане на целта за 2020 г.	Тенденция за КЕП за периода 2005—2013 г. в сравнение с тенденцията за КЕП за периода 2005—2020 г. за постигане на целта за 2020 г.	Промяна на ПЕП през 2013 г. в сравнение с ПЕП през 2012 г., в %	Промяна на КЕП през 2013 г. в сравнение с КЕП през 2012 г., в %	Средна годишна промяна на енергийната интензивност на ПЕП за периода 2005—2013 г., в %	Средна годишна промяна на енергийната интензивност в промишлеността за периода 2005—2013 г., в %	Средна годишна промяна на КЕП в жилищния сектор на глава от населението за периода 2005—2013 г., в %	Средна годишна промяна на енергийното потребление на м2 с климатични корекции в КЕП за периода 2005—2013 г., в % (източник: Odyssee)	Средна годишна промяна на сектора на услугите за периода 2005—2013 г., в %	Средна годишна промяна на общото КЕП в транспортния сектор за периода 2005—2013 г., в %	Промяна в дела на влаковете, пътническите автомобили, автобусите и троллейбусите за превоз на пътници през 2005 г. в сравнение с този за 2013 г., в процентни пунктове	Промяна в дела на железопътните и вътрешните водни пътища за превоз на товари през 2005 г. в сравнение с този през 2013 г., в процентни пунктове	Средна годишна промяна на производството на топлинна енергия при КПТЕ за периода 2005—2013 г.	Промяна на съотношението на изходящата преобразувана енергия при производството на топло- и електроенергия (ПТЕ) към разхода на гориво за ПТЕ за 2005 г., в сравнение с това през 2013 г., в процентни пунктове	Средна годишна промяна на изходящата преобразувана енергия на топлофикационни централи за периода 2005—2013 г., в %
Държава членка																	
EC28	+	+	+	+	-1,1%	0,1%	-1,7%	-1,9%	-0,8%	-1,4%	-0,4%	-0,7%	0,0	1	-1,0%	0,10	0,7%
BE	+	+	-	-	2,6%	2,9%	-1,9%	-1,7%	-3,5%	-3,2%	1,2%	-0,2%	2,4	8		2,74	38,3%
BG	+	+	+	+	-8,3%	-5,1%	-3,7%	-7,1%	2,7%	-1,7%	-0,9%	-0,2%	-10	-5	2,1%	2,07	-4,2%
CZ	+	+	+	+	-1,3%	0,8%	-2,4%	-5,4%	-0,2%	-1,5%	-1,2%	-0,1%	1,9	-5	-0,9%	-1,06	-4,2%
DK	+	+	+	+	0,7%	-1,2%	-1,0%	-1,7%	-1,0%	-2,4%	-0,7%	-1,2%	-0,9	5	-0,6%	3,19	6,8%
DE	+	+	-	-	1,9%	2,4%	-1,9%	-1,3%	-1,1%	0,0%	-0,6%	0,2%	0,1	2	-0,5%	1,32	1,4%
EE	+	+	-	-	8,4%	0,0%	0,8%	-3,0%	1,7%	0,1%	-0,4%	0,0%	-8,2	-21	2,4%	-5,69	-3,6%
IE	+	+	+	+	-0,5%	0,9%	-1,4%	0,9%	-2,9%	-4,1%	-4,6%	-2,1%	-1,1	-1	Няма данни	4,21	Няма данни
EL	-	-	+	+	-11,9%	-10,4%	-0,8%	3,6%	-2,9%	-4,1%	0,9%	-2,9%	г	-1	-0,9%	0,29	Няма данни
ES	+	+	+	+	-6,6%	-2,4%	-2,3%	-1,3%	-0,2%	-2,3%	0,1%	-2,7%	1,3	0	Няма данни	-2,79	Няма данни
FR	+	+	-	-	0,7%	3,2%	-1,3%	-0,8%	-1,0%	-1,9%	0,2%	-0,3%	0,5	0	-9,1%	-1,09	49,5%
HR	-	-	+	+	-3,9%	-1,6%	-1,3%	-1,8%	Няма данни	-2,7%	-0,4%	0,8%	-1,6	0	-0,8%	2,50	-3,3%
IT	+	-	+	+	-3,0%	-2,8%	-1,2%	-2,9%	1,5%	1,3%	0,9%	-1,9%	1,4	3	1,5%	1,66	Няма данни
CY	-	-	+	+	-12,7%	-8,4%	-2,1%	0,0%	-1,4%	-3,5%	1,1%	-1,4%	Няма данни	Няма данни	Няма данни	4,59	Няма данни
LV	-	+	+	+	-1,8%	-4,3%	-1,4%	2,6%	0,0%	-1,2%	-1,5%	0,3%	-3,8	-10	3,3%	-6,31	-8,2%
LT	+	+	+	-	-3,2%	-2,2%	-5,7%	-1,7%	2,1%	-0,9%	-1,7%	1,6%	-1,6	-10	-2,1%	41,53	-0,5%
LU	+	+	+	+	-2,7%	-1,2%	-2,7%	-2,4%	-4,0%	-7,7%	1,8%	-1,0%	2,6	-2	0,8%	3,55	11,8%
HU	+	+	+	+	-3,3%	1,3%	-2,3%	2,4%	-1,8%	-3,1%	-4,8%	-1,9%	-3,3	-6	-6,3%	-1,12	2,6%
MT	+	+	-	-	-13,8%	-0,2%	-3,6%	Няма данни	12,3%	-3,4%	Няма данни	5,9%	Няма данни	Няма данни	Няма данни	10,92	Няма данни
NL	+	+	-	+	-1,7%	0,0%	-1,1%	-1,3%	-1,0%	-1,9%	0,0%	-0,5%	1,1	8	-3,3%	-1,63	-1,0%
AT	+	+	+	-	-0,1%	1,6%	-1,6%	-0,3%	-0,8%	-1,0%	-2,6%	-0,4%	2,2	11	2,9%	6,12	8,3%
PL	+	+	-	+	0,4%	-1,7%	-3,0%	-6,0%	0,9%	-1,0%	-0,3%	3,4%	-10,3	-14	-1,6%	-0,81	-0,7%
PT	+	-	+	+	0,5%	-2,4%	-1,5%	-0,8%	-1,5%	-4,6%	-2,9%	-1,4%	0,2	1	8,8%	1,50	Няма данни
RO	-	-	+	+	-8,2%	-4,6%	-4,4%	-7,3%	1,8%	-0,7%	-0,7%	2,9%	-6,8	10	-4,4%	-3,07	-6,5%
SL	+	+	+	+	-1,7%	-1,0%	-1,1%	-3,8%	0,4%	-1,3%	-0,1%	3,3%	-0,6	-3	0,3%	0,53	-3,4%
SK	+	+	+	-	2,9%	5,0%	-4,4%	-5,0%	-0,8%	-1,5%	-0,9%	2,5%	-8,5	-6	2,2%	-1,30	-8,3%
FI	-	-	+	+	-2,6%	-2,1%	-0,7%	0,0%	-0,3%	-0,1%	0,6%	0,6%	0	5	0,4%	-0,90	1,5%
SE	+	+	-	+	-1,9%	-2,4%	-2,0%	-1,4%	-1,3%	-1,4%	-1,3%	-0,4%	0,8	2	3,2%	1,29	-2,7%
UK	+	+	+	+	-1,0%	1,1%	-2,2%	-1,8%	-3,1%	-3,5%	-0,5%	-1,2%	2,4	2	Няма данни	-0,78	1,1%

Източник: Евростат, ГД „Икономически и финансови въпроси“, Odyssee-Mure